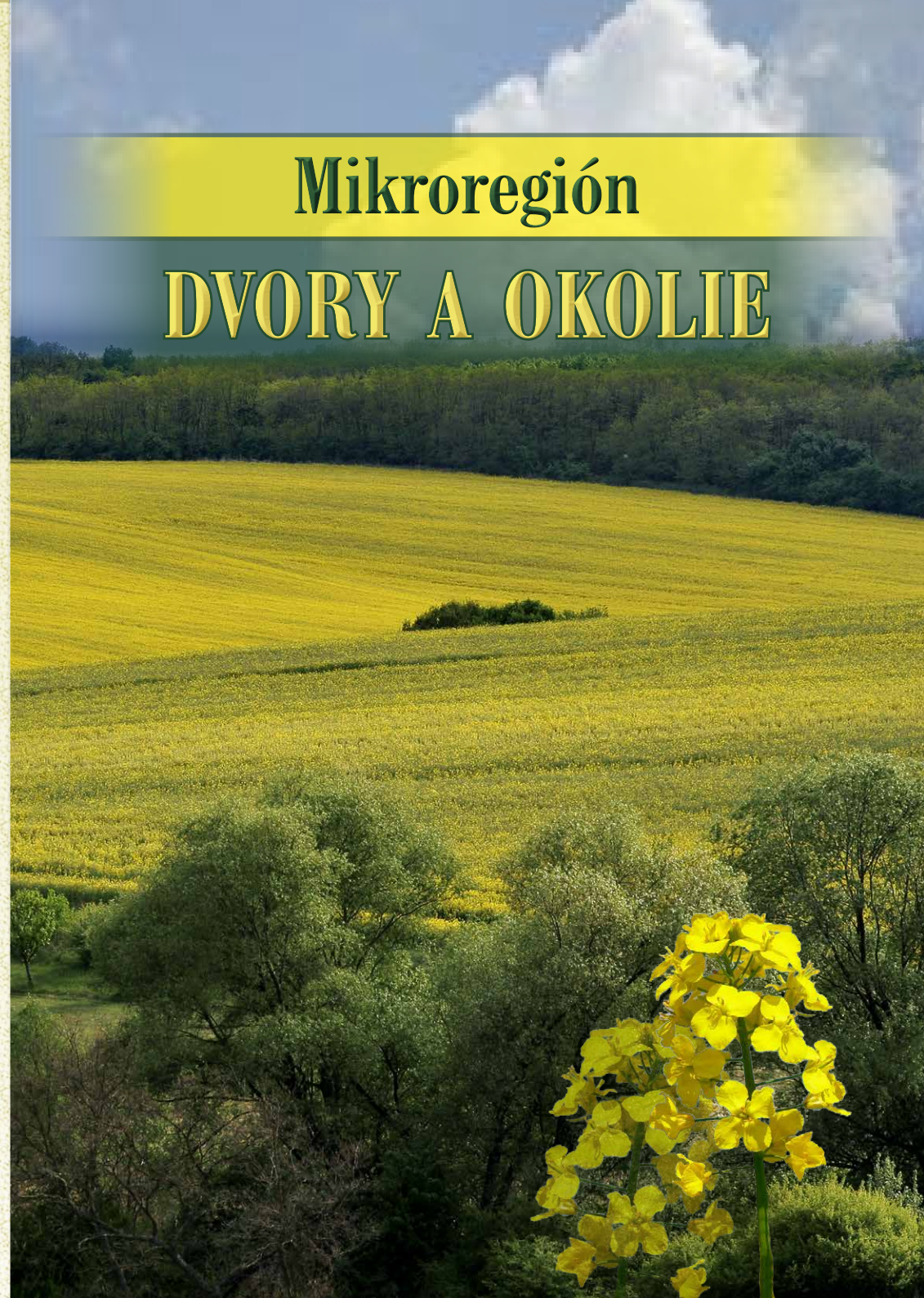
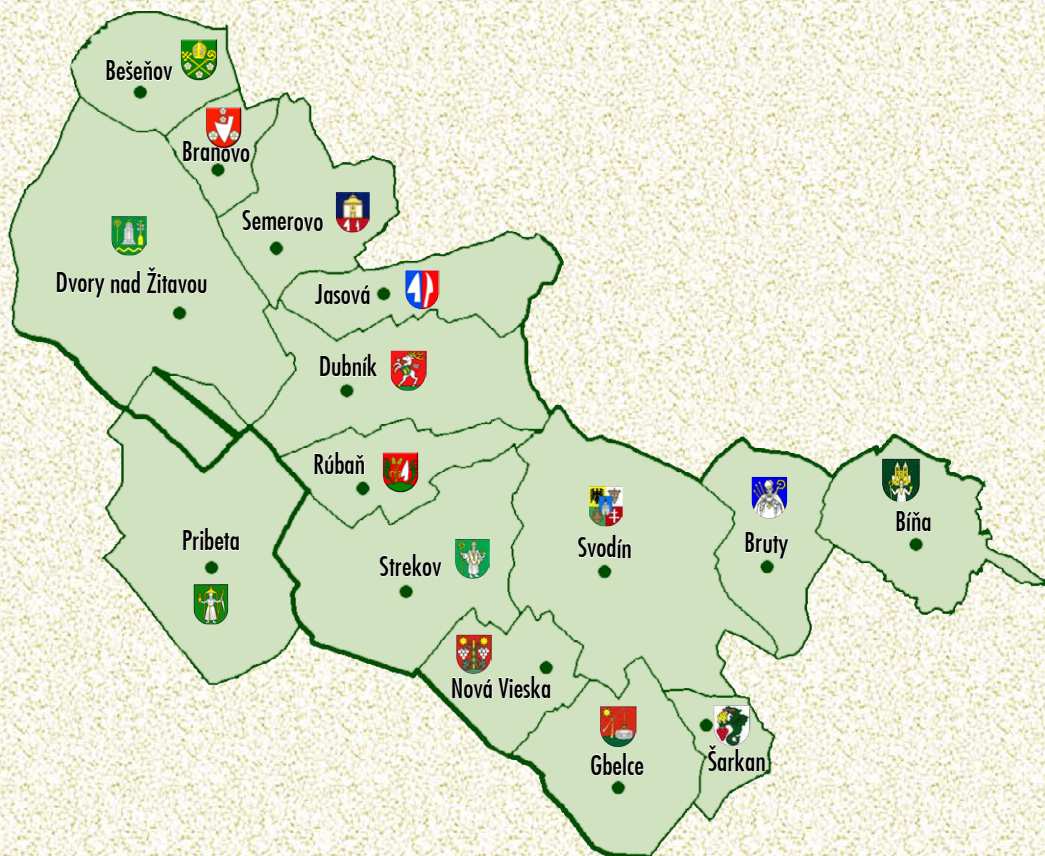

Mikroregión DVORY A OKOLIE

Mikroregión Dvory a okolie
2015

Mikroregión je dobrovoľné združenie obcí s cieľom dosiahnutia spoločného cieľa. Neznamená len geograficky ohraničené územie, ktoré má nejaké spoločné charakteristiky, ale ide o dobrovoľné združenie obcí za účelom riešenia spoločných problémov a hľadania spoločných ciest rozvoja príslušného územia. Dvory a okolie – združenie obcí od svojho založenia v roku 2003 napomáha vytvárať podmienky na plnenie úloh obcí, uchádzať sa o dotácie a riešiť ich potreby združeným spôsobom. Úzka spolupráca obcí s cieľom zabezpečiť vyššiu životnú úroveň obyvateľov viedla v roku 2012 k založeniu tzv. miestnej akčnej skupiny MAS – Dvory a okolie (partnerstvo typu LEADER), kde je však okrem samospráv zastúpený aj súkromný a občiansky sektor.

Vážení turisti, milí rodáci!

Držite v rukách publikáciu, ktorej cieľom je zvýšiť Vašu informovanosť o potenciáli mikroregiónu Dvory a okolie a vzbudiť záujem ľudí všetkých vekových kategórií o toto územie. Prostredníctvom zaujímavých častí Vás brožúra prevedie jednotlivými členskými obcami, priblíži ich prírodné, kultúrne bohatstvo, upriami pozornosť na hodnoty vidieckej krajiny.

Poddimenzované rozpočty samospráv nútia obce riešiť svoje záujmy spoločnými silami, rovnako spoločne je preto potrebné myslieť na osvetovo-propagačnú činnosť.

Často sú pre ľudí lákadlom neznáme krajiny, pritom podrobnejšie nepoznajú ani okolité obce alebo možnosti, ktoré im ponúkajú pre trávenie voľného času. Dúfam preto, že prelistovanie publikácie mnohých navadí k prejaveniu väčšieho záujmu o vidiecke prostredie, v ktorom žijú, spoznajú svoje okolie a uvedomia si jeho hodnoty.

Myslím si, že prírodné prostredie a jeho zaujímavosti sú zároveň základným predpokladom na pritiahnutie návštevníkov do nášho územia a rozvoj vidieckeho cestovného ruchu.

Mikroregión Dvory a okolie tvorí 15 obcí nachádzajúcich sa v južnej časti Západného Slovenska. V rámci Nitrianskeho kraja temer všetky spadajú do okresu Nové Zámky, iba jedna obec patrí do okresu Komárno. Mikroregión tvorí oblasť s rozlohou zhruba 430 km². Na jeho území žije okolo 25 500 obyvateľov. Priemerná nadmorská výška je 193 m n. m.

Náš mikroregión patrí k najteplejším a najproduktívnejším poľnohospodárskym oblastiam Slovenskej republiky, a pre nás je i najkrajším kútom zeme.

Touto cestou vyjadrujeme poďakovanie všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k zozbieraným materiálom a pomohli pri spracovaní publikácie. Poďakovanie patrí i Environmentálnemu fondu, ktorý v rámci Programu obnovy dediny na rok 2015 finančne podporil vydanie tohto hodnotného diela. Verím, že Vás zaujme, obohatí o poznanie našej histórie, krás nášho územia a prinesie Vám veľa pekných okamihov.

Prajem Vám príjemné chvíle zábavy, oddychu a pohody v našom krásnom mikroregióne.

Ing. Branislav Becík, PhD.
predseda Dvory a okolie – združenie obcí
predseda MAS – Dvory a okolie
starosta obce Dvory nad Žitavou

KONTAKTY

Dvory a okolie – združenie obcí

BEŠEŇOV

Ing. Gabriel Timoranský
starosta obce

Obecný úrad Bešeňov
č. 33, 941 41 Bešeňov
Tel.: +421 35 64 87 121
www.besenov.ocu.sk

Počet obyvateľov k 31.12.2014: 1 662

BÍŇA

Bc. Eva Čákvárová
starostka obce

Obecný úrad Bíňa
č. 107, 943 56 Bíňa
Tel.: +421 36 75 99 101
www.obecbina.sk

Počet obyvateľov k 31.12.2014: 1 468

NOVÁ VIESKA

Mgr. Valéria Geri
starostka obce

Obecný úrad Nová Vieska
č. 294, 943 41 Nová Vieska
Tel.: +421 36 75 93 210
www.novavieska.sk

Počet obyvateľov k 31.12.2014: 722

PRIBETA

Jozef Koša
starosta obce

Obecný úrad Pribeta
Hlavná 113, 946 55 Pribeta
Tel.: +421 35 76 93 101
www.pribeta.sk

Počet obyvateľov k 31.12.2014: 2 901

BRANOVO

Ing. Andrea Šulíková
starostka obce

Obecný úrad Branovo
č. 46, 941 31 Branovo
Tel.: +421 35 64 85 126
www.branovo.sk

Počet obyvateľov k 31.12.2014: 600

BRUTY

Ing. Alexander Hubáč
starosta obce

Obecný úrad Bruty
č. 111, 943 55 Bruty
Tel.: +421 36 75 91 111
www.bruty.sk

Počet obyvateľov k 31.12.2014: 605

RÚBAŇ

Ing. Štěpánka Zacharová
starostka obce

Obecný úrad Rúbaň
č. 27, 941 36 Rúbaň
Tel.: +421 35 64 99 004
www.obecruban.sk

Počet obyvateľov k 31.12.2014: 1 000

SEMEROVO

Marián Kečkéš
starosta obce

Obecný úrad Semerovo
č. 345, 941 32 Semerovo
Tel.: +421 35 64 50 010
www.semerovo.eu

Počet obyvateľov k 31.12.2014: 1 430

DUBNÍK

Ing. Jozef Ostrodický
starosta obce

Obecný úrad Dubník
č. 244, 941 35 Dubník
Tel.: +421 35 6495 301
www.obec-dubnik.sk

Počet obyvateľov k 31.12.2014: 1 655

DVORY NAD ŽITAVOU

Ing. Branislav Becík, PhD.
starosta obce

Obecný úrad Dvory nad Žitavou
Hlavné námestie 6, 941 34 Dvory nad Žitavou
Tel.: +421 35 64 84 079
www.dvory.sk

Počet obyvateľov k 31.12.2014: 5 163

STREKOV

Ján Téglás
starosta obce

Obecný úrad Strekov
Blatná 1036, 941 37 Strekov
Tel.: +421 35 64 97 101
www.strekov.sk

Počet obyvateľov k 31.12.2014: 1 989

SVODÍN

Gabriel Vígh
starosta obce

Obecný úrad Svodín
Hlavná 1117/1, 943 54 Svodín
Tel.: +421 36 75 94 101
www.svodin.sk

Počet obyvateľov k 31.12.2014: 2 517

GBELCE

František Szócs
starosta obce

Obecný úrad Gbelce
J. Stampayho 1, 943 42 Gbelce
Tel.: +421 36 75 92 212
www.gbelce.sk

Počet obyvateľov k 31.12.2014: 2 220

JASOVÁ

Ing. Miroslav Habara
starosta obce

Obecný úrad Jasová
č. 303, 941 34 Jasová
Tel.: +421 35 64 77 121
www.jasovaobec.sk

Počet obyvateľov k 31.12.2014: 1 189

ŠARKAN

Beata Székelyová
starostka obce

Obecný úrad Šarkan
č. 38, 943 42 Šarkan
Tel.: +421 36 75 92 391
www.obecsarkan.sk

Počet obyvateľov k 31.12.2014: 386

DVORY A OKOLIE – ZDRUŽENIE OBĆÍ

Ing. Branislav Becík, PhD.
predseda združenia

Angelika Pukanecová, manažérka
Hlavné námestie 6, 941 31 Dvory nad Žitavou
Tel.: +421 35 6484 234
Mail: dvoryokolie@stonline.sk

Počet obyvateľov k 31.12.2014 25 507

BEŠEŇOV

www.besenov.ocu.sk

Obec Bešeňov leží v Podunajskej nížine na ľavom brehu Žitavy. V obci sú významné archeologické lokality, v písomných prameňoch sa prvýkrát spomína ako zem kráľovských dvorníkov v roku 1075, keď jej časť dostalo opátstvo v Hronskom Beňadiku. V roku 1395 prešla celá obec do vlastníctva opátstva, po jeho zániku v roku 1565 do vlastníctva ostrihomskej kapitulky. Počas prvej ČSR bola obec začlenená do bývalej Tekovskej župy, po roku 1945 do roku 1960 do okresu Šurany a od roku 1960 do okresu Nové Zámky. Obcou prechádza hlavná cesta, ktorá vedie z Dvorov nad Žitavou do Dolného Ohaja. Takmer paralelne s ňou tečie rieka Žitava. Obec má základnú sieť obchodov a služieb, hostince, objekty na rozvoj kultúrno-spoločenských a športových aktivít, školu, zdravotné stredisko a poštu. Má kompletne vybudovanú cestnú, vodovodnú, plynovodnú, elektrickú a telekomunikačnú sieť.

Vývoj pomenovania obce: Villa Hudwordiensium Bissenorum (1075), Bescene (1209), Beseneu (1214), Besseneu (1262), Bessenow – Zsitvabesený (1773), Bešeňov – Zsitvabesený (1920).

V obci sa v letnom období na futbalovom ihrisku pravidelne organizujú majstrovské a priateľské futbalové zápasy žiackych a dorasteneckých mužstiev, ako aj mužstva dospelých, v zimných mesiacoch halový futbalový turnaj a stolnotenisový turnaj v telocvični ZŠ. Miestna organizácia Csemadoku každoročne organizuje rôzne kultúrne podujatia, medzi najznámejšie patrí batôžkový ples spestrený kultúrnym programom.

Mladé rodiny s deťmi majú možnosť využívať novovybudované detské ihrisko. V roku 2014 začal svoju činnosť v obci výtvarný krúžok v súkromnej dielni zriadenej na tento účel s názvom „Výtvarné akcie v Bešeňove“. Cieľom je predovšetkým zapájať skupinu detí a dospelých do aktívnej spolupráce, využívať kreativitu, zručnosť a flexibilitu na vedomostnej úrovni. Tvorivé dielne vedie profesorka výtvarného a estetického odboru Vida Nikolettá.

BÍŇA

www.obecbina.sk

Obec Bíňa leží na dolnom toku Hrona v okrese Nové Zámky. Pôvodne šlo o dve dediny, Malú a Veľkú Bíňu, ktoré sa na prelome 18. a 19. storočia spojili a vznikla obec Bíňa. Už v časoch rímskej nadvlády bola významným miestom, akýmsi predvojom Pannonie voči Barbarom. Na príkaz cisára Marca Aurelia tu postavili vojenský tábor, ktorého stopy sú viditeľné aj dnes. V roku 173 po Kr. strávil cisár v tomto tábore dlhší čas a tu napísal prvú knihu diela „Myšlienky k sebe“. Kráľ sv. Štefan daroval toto územie Bynnovi, synovi rytiera Hunta. Práve po ňom je obec pomenovaná. Niektoré zaujímavé názvy chotárov sú „Sáskavár“, na pamiatku jedného ničivého náletu kobyliek (pozn. kobylka=sáska); okrem iného chotár pri Svätej studni - tu sa podľa ľudovej legendy zjavila Panna Mária a vodu zo studne obdarila liečivou silou. V roku 1964 bol v Bíni náhodne objavený poklad – 108 zlatých mincí z 5. storočia. Ďalšou zaujímavosťou je, že na bankovke v hodnote 2 pengő vydané v roku 1940 a platidlo v hodnote 100 000 pengő z roku 1946 je portrét Bíňanky Valérie Rudas. Bankovku v hodnote 5 pengő z roku 1940 zas zdobil portrét Julianny Csonka, takisto z Bine.

Bíňa je jednou zo šiestich obcí, kde sa nosil netypický ľudový kroj s krátkou sukňou (tzv. kurtaszoknya – krátka sukňa) a červenými čižmami. Podľa legendy ostrihomský paša nariadil, aby ženy nosili krátke sukne. Takto sa mohol kochať v krásnych ženských nohách. Tie však vynaliezavo pripevnili sukňu pod driek na spodnú časť predĺženej vesty.

BRANOVO

www.branovo.sk

Branovo leží na západnom svahu Pohronskej pahorkatiny pri údolí rieky Žitavy. Katastrálna výmera obce je 1730 ha, z toho poľnohospodárska pôda je 1527 ha.

Okolie bolo osídlené už v mladšej dobe kamennej a doložené je aj v období eneolitu, staršej doby bronzovej, hallštatu, laténu a rímskeho impéria. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1325. Neskôr sa spomína pod názvom Baromlak. Toto pomenovanie má pôvod v turečtine s najpravdepodobnejším významom osada, sídlo pastierov. Počas svojej histórie obec patrila viacerým šľachtickým a zemianskym rodom: napríklad v priebehu 12. storočia tu získali majetky Szemerovci, v 16. storočí Syentmihályovci a Kürthyovci, v 17. stor. Izdencziovci, Cseryovci a v 18. storočí Bajcziovci, Plathyovci a i.

Medzi významné osobnosti obce patria:

Jozef Kalina – reštaurátor. Zreštauroval a zachránil stovky drobných či väčších historicky cenných umeleckých predmetov.

Ondrej Demo – etnomuzikológ. Bol známym autorom i moderátorom rozhlasového cyklu Klenotnica ľudovej hudby. Stal sa zakladateľom Orchestra ľudových nástrojov Slovenského rozhlasu a jeho prvým umeleckým vedúcim v r. 1976.

Dušan Becík – vzdelaním inžinier a architekt. Funkcionár a cvičiteľ, horolezec. Jeho výpravám do Himalájí predchádzali expedície do Álp a Peruánskych Ánd. Zomrel v Himalájach 28.1.1988 pri zostupe z Mt. Everestu.

Henrieta Nagyová – tenistka, absolvovala množstvo tenisových turnajov po svete. Vyhrala viacero turnajov WTA a ITF.

V obci sa nachádza Gazdovský dvor. Areál je zameraný na agroturistiku, ponúka pre milovníkov zvierat a turistom využívanie voľného času na vidieku, zhodnotenie produktov poľnohospodárskej prvovýroby podávaním miestnych gastronomických špecialít s predajom produktov.

BRUTY

www.bruty.sk

Obec Bruty sa nachádza v Podunajskej nížine, cca 4,5 km na západ od pravého brehu dolného toku rieky Hron a 20 km severozápadne od Štúrova v okrese Nové Zámky. Rozloha obce je 2053 ha v nadmorskej výške od 130 do 176 m, z toho orná pôda zaberá 88%. Cez kataster pretekajú dva potoky, a to Brutský, ktorý sa vlieva do vodnej nádrže Bruty a Blatniansky, ktorý sa vlieva do Hrona. V roku 1988 bol pri vrte v chotári Brutov objavený zdroj termálnej liečivej vody. Teplota silne minerálnej slanej vody s obsahom chlóru je 70–74 °C. V obci je základná škola a pre deti predškolského veku materská škola. Budova kultúrneho domu bola do užívania odovzdaná v roku 1983. Je viacúčelová a sídli v nej aj obecný úrad.

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1223 pod názvom Buruth. Obec vtedy patrila rodu Barti. Koncom 13. storočia sa dedina volala Burth, neskôr Borth (1342), Boorth (1346), Barth (1773), Bart (1863) a od roku 1948 Bruty (maď. Bart). Obecným symbolom je patrón diecézy sv. Adalbert. Na pečati obce z 18. storočia nedrží biskupskú berlu, ale mu vyčnieva spoza chrbta. Rovnako za chrbtom má aj tri kopije – jeho atribút. Na novších pečiatkach sa už sv. Adalbert nevyskytuje. Šesť obcí, Biňa, Bruty, Kamenín, Kamenný Most, Pavlová a Sikenička majú jedinečný ženský kroj a odborná literatúra túto skupinu nazýva „šesť dedín s krátkymi sukňami“.

Vstup do cintorína tvorí Sikulská brána z roku 1998. Je dielom rezbára z Taty E.Cs. Kocsisa a obec ju získala darom od družobnej maďarskej obce Bajna pri príležitosti 775. výročia prvej písomnej zmienky o obci.

DUBNÍK

www.obec-dubnik.sk

Obec Dubník sa rozprestiera v Podunajskej nížine na západnom úpäťí Pohronskej pahorkatiny. Západná rovinatá časť chotára leží na širokých terasách, východná časť chotára obce sa nachádza na chrbtoch pahorkatiny. V okolí sa nachádzajú agátové a dubové lesíky.

Chotár obce bol osídlený už v dávnoveku, svedčia o tom početné archeologické nálezy. Najstaršie sú z obdobia neolitu: je to sídlisko s volútovou kultúrou.

Dnešná obec sa po prvýkrát spomína v roku 1236 pod menom Chus. Pôvodne bola kráľovským majetkom, ktorý kráľovou donáciou dostal v roku 1247 Alexander z rodu Semere, zvaný Chúzy. V roku 1786 sa obec spomína pod menom Cshus, neskôr v pomad'arčenej podobe Csúz. Od toho času až do roku 1848 zostali najväčšími tunajšími zemepánmi Csúzyovci. V roku 1876 v obci vypukla cholera a v roku 1914 čierne kiahne. Na konci 19. storočia bola tunajším zemepánom ostrihomska kapitula. V roku 1948 bolo meno obce zmenené na Dubník. Podľa dostupných údajov v roku 1869 žilo v obci 1807 obyvateľov, počet obyvateľov sa postupne zvyšoval a v roku 1961 bol ich počet až 2528. Ku koncu roka 2014 sa v obci eviduje 1655 obyvateľov.

Významnou osobnosťou, rodákom obce Dubník je *Kálmán Sötér* (11.10.1834–15.09.1915) včelár, odborný spisovateľ včelárstva.

DVORY NAD ŽITAVOU

www.dvory.sk

Obec Dvory nad Žitavou patrí počtom obyvateľov medzi najväčšie obce na Slovensku. Leží na ľavom brehu rieky Žitavy, 7 km od okresného mesta – Nových Zámkov. Celková výmera obce je 6 385 ha.

Dvory sú jednou z najstarších usadlostí južného Slovenska. Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1075. V písomnom zázname je uvedený latinský názov obce „Villa Hudvordiensium super aquam Sitou“, preložený do slovenského jazyka Osada Dvorníkov nad riekou Žitava. Úradný slovenský názov Dvory nad Žitavou dostala obec roku 1927.

V 11. storočí zriadil kráľ na dvorskom brode Žitavy mýto a bol postavený aj prvý dvorský kostol. Dvory dostali meno po niekdajších dvorníkoch (maď. udvarnok), ktorí slúžili v kráľovskej kúrii. Prvými obyvateľmi Dvorov boli tu osídlení Pečenegovia. Dnešné Dvory nad Žitavou vznikli zlúčením štyroch pôvodných osád, mená týchto sú: Hudvord, Huba, Pazman a Vadkert. Na neďalekej vyvýšenine bola osada Ďorok. V roku 1228 sa dvorskí dvorníci a poddaní vzbúrili proti neúnosným dávkam, ktoré na nich vyrúbilo opátstvo. Bola to prvá nevoľnícka vzbura v stredovekom Uhorsku. Dňa 2. októbra 1429 kráľ Uhorska a rímsky cisár Žigmund Luxemburský povýšil Dvory na mesto s názvom Trhové mestečko Veľké Dvory. V roku 1462 v Komárňanskej hradnej župe vznikol Dvorský okres, ktorého sídlom boli Dvory. Okres zanikol v roku 1923. V roku 1441 dostali Dvory od kráľa hrdelné právo. Do dvorského okresu, ktorý siahal až po rieky Váh a Dunaj, patrilo 23 obcí a 11 majerov. Veľa utrpenia prinieslo rozkvitajúcim Dvorom turecké poddanstvo a dve svetové vojny. Mená obetí oboch vojen zvečnil pamätník padlým hrdinom v centre obce.

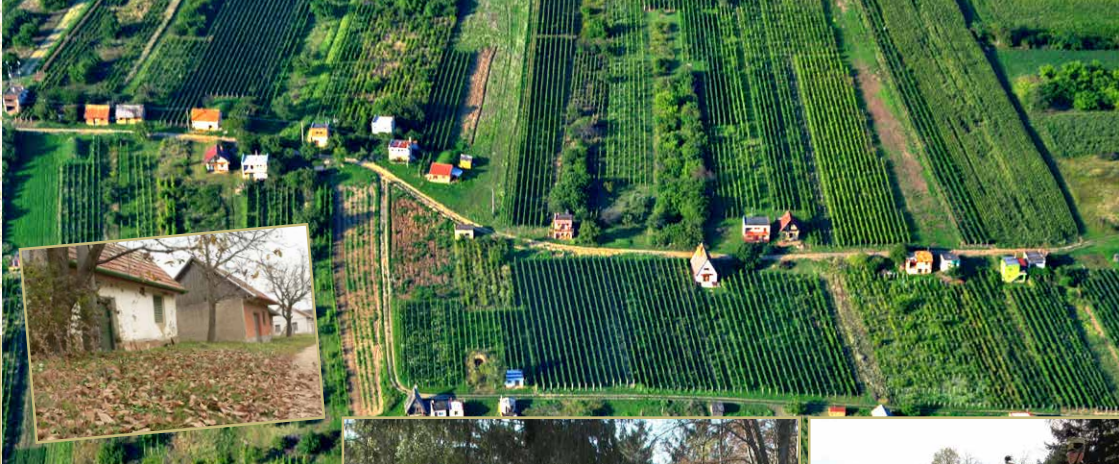
GBELCE

www.gbelce.sk

Medzi Dunajom a Hronom na úpätí južnej časti kopcovitého terénu, presne v strede na deliacej čiare medzi oboma riekami, sa rozprestiera vidiecke sídlo Gbelce – Köbölkút.

Územie obce bolo v praveku a v čase stredoveku výhodné na usadenie sa človeka, čo nakoniec dokazujú aj bohaté vykopávky a dokumenty z týchto dôb. Na územie juhozápadného Slovenska sa prvky ľudového umenia s lineárnou keramikou rozšírili zo severného Maďarska. V 4. storočí pred Kristom sa charakter počasia podstatne zmenil k horšiemu. Možno aj to bolo príčinou, že v okolí obce sa z tohto obdobia nenachádzajú žiadne stopy po usadlostiach ľudí. „Osada pri kamennej studni“ patrila v roku 1001 kráľovi Štefanovi I. Význam tejto oblasti vzrástol v XI. storočí, pretože križom viedla veľmi dôležitá obchodná cesta nazývaná „solná cesta“. Na území vedľa „kamennej studne“ bol založený kráľovský hospodársky majer. Túto „Osadu vedľa kamennej studne“ v XIII. storočí nazývali v skratke Köbölkút, čiže v preklade „Studňa z kameňa“.

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1233 ako Cubulcut spolu s menom vicepalatína Pétera z obce Köbölkút (Peter comes de villa Cubulcut). V živote obyvateľov Gbeliec bola významnou udalosťou v polovici 19. storočia výstavba železnice medzi Budapešťou, Bratislavou a Viedňou (1851). Gbelce sa stali v tom čase významným železničným uzlom.

Najvýznamnejšou osobnosťou obce Gbelce bol miestny riaditeľ školy, učiteľ a kantor *János Stampay*. Jeho obdivuhodná aktivita popri učení a hudbe sa zameriavala aj na literatúru, hlavne na morálnu výchovu, na oddychové čítanie, ako aj na historické dokumenty. Napísal veľa diel krásnej literatúry, historické, pedagogické, ale aj sociálno-pedagogické diela. V roku 1895 vydal spevník – piesne a modlitby katolíckej cirkvi, ktorý sa stal veľmi vyhľadávaným dielom s touto tematikou. Za vydanie spevníka ho v roku 1902 Pápež Leo XIII. vyznamenal rádom „Croce di benemerenti“. Jeho kniha má titul „Piesne, modlitby a pohrebne obrady katolíckej cirkvi“.

JASOVÁ

www.jasovaobec.sk

Obec Jasová leží 19 km východne od Nových Zámkov v Podunajskej nížine na západnom úpätí Pohronskej pahorkatiny, v nadmorskej výške 154 až 284 m. Rozloha katastra je 1992,9 ha.

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1434, spomína sa v podobe „Tykeresnyek aliter Jaszafalu“. Osada sa začala rozrastať okolo vyvýšeniny na severnej strane dnešnej obce (svahy pod cintorínom a Dol Lúčky). Obyvateľstvo sa zaoberalo poľnohospodárstvom a vinohradníctvom. Obec si dodnes zachovala poľnohospodársky charakter.

V rekonštruovanej budove kultúrneho významu je zriadené obecné múzeum s expozíciou miestneho významu a obecná knižnica, ktorá čitateľom ponúka široký výber kníh pre deti i dospelých. Obcou preteká Jasovský potok a v peknom prírodnom prostredí sa nachádza miestny rybník, ktoré okrem miestnych rybárov navštevujú aj obyvatelia blízkeho okolia. Dobrá poloha obce a očarujúca príroda najmä v časti obce Jasová – Vinohrady ponúka možnosť vykonávať oddychové aktivity v lone príjemného vidieckeho prostredia. V centre obce sa nachádza zrekonštruovaný park s detským ihriskom. Na trávenie voľného času je možné využiť aj jazdu na koňoch v jazdeckom klube, ktorý je zriadený pri firme Agrocontract mliečna farma Jasová. Športový život v obci rozvíja miestny športový klub Sokol Jasová.

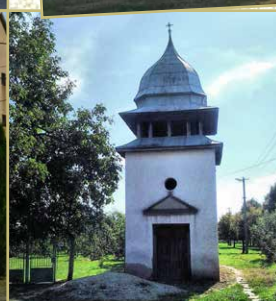
NOVÁ VIESKA

www.novavieska.sk

Obec Nová Vieska sa nachádza v srdci okresu Nové Zámky. Jej nadmorská výška je 135 m. Je v nej obývaných 250 domov so 721 obyvateľmi. K obci patria časti Arad a Réva. Obyvateľstvo sa skladá z 11% slovenskej a 89% maďarskej národnosti. Prevažná väčšina obyvateľov vyznáva kalvínsku vieru, menšia časť katolícku, baptistickú a evanjelickú. Nakoľko sú v tejto oblasti dobré podmienky na pestovanie hrozna, zaoberá sa pestovaním viniča. Obci prislúchajú aj orné pôdy a lesy.

V roku 2004 bol založený Obecný dom s pamätnou izbou Lajosa Gulyása, vtedy bol postavený aj amfiteáter, ktorý sa nachádza na obecnom dvore.

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1233, keď sa spomína v jednej kúpno-predajnej zmluve pod názvom „Ösztövér“. V roku 1437 sa už usadlosť spomína pod názvom Újfalu a v roku 1601 pod názvom Kisújfalu. Od ukončenia I. svetovej vojny obec vystupuje pod terajším názvom Nová Vieska. Obec sa snaží zachovávať svoje tradície, ľudové zvyky a remeslá, využívať prednosti vidieckeho života.

PRIBETA

www.pribeta.sk

Pribeta sa rozprestiera vo východnej časti Podunajskej nížiny v oblasti ohraničenej riekami Dunaj a Váh a železničnou traťou spájajúcou Bratislavu so Štúrovom. Obec je vzdialená od rieky Dunaj cca 30 km. Rozloha územia obce je 237 ha. Podľa štatistických údajov z roku 2014 má obec 2901 obyvateľov.

Názvy obce: Perbethe (1312), Villa Perbete (1337), Perbet (1664), Pörböte (1715), Perbete (1720), Pribeta (1948). Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1312, keď stúpenci Matúša Čáka Trenčianskeho zničili obec. V Pribete stál aj hrad, ktorý však bol v období tureckej nadvlády zničený. Na jeho niekdajšiu existenciu poukazuje neďaleká usadlosť Michalovo.

Po vojne sa zloženie obyvateľstva po národnostnej stránke podstatne zmenilo. Podľa ustanovenia Košického vládneho programu z roku 1945 bola časť miestneho obyvateľstva deportovaná do Čiech, potom podľa zmluvy o výmene obyvateľstva medzi Maďarskom a Československom bolo vysídlených 175 rodín do Maďarska a na ich miesta prišli osídlenci slovenskej národnosti z okolia Békešskej Čaby. Podľa údajov posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov žije v obci 73,7% obyvateľov maďarskej národnosti, 25,2% obyvateľov slovenskej národnosti a 1,1% obyvateľov inej národnosti.

Obec má dve školy, s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským, takisto dve materské školy, zdravotné stredisko, lekáreň, nákupné stredisko, viacero menších predajní, kultúrny dom, športovú halu a futbalový štadión s dvoma ihriskami. Oproti rímskokatolíckemu kostolu Najsvätejšej Trojice sa nachádza bývalá budova rímskokatolíckej školy, v ktorej bola zriadená stála etnografická výstava. Na výstave sa nachádzajú predmety z dávnej roľníckej minulosti Pribety. Sú tu vystavené historické pracovné nástroje a predmety poukazujúce na niekdajší spoločenský život v obci.

RÚBAŇ

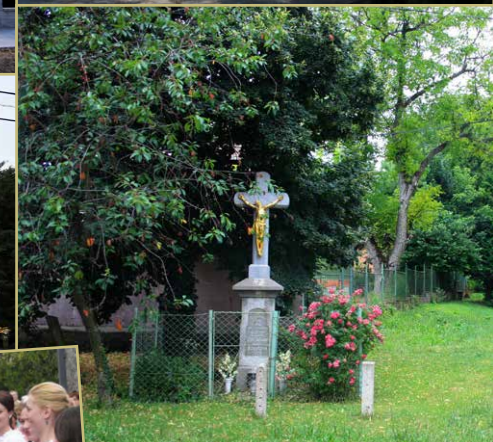
www.obecruban.sk

Chotár obce leží v Podunajskej nížine na západnom úpätí potoka Paríž. Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1268 v podobe „Fyur“. V roku 1270 bola pripojená ku komárňanskému hradnému panstvu. V dejinách obce sú zaznamenané útoky vojsk Matúša Čáka proti hradu Levice v 1. štvrtine 14. storočia, prechod vojsk Jána Jiskru z Brandýsa v rokoch 1440–1451 a aj časy tureckých vojen, hlavne rok 1552, kedy bola Turkami spustošená. V chotári obce sa v rokoch 1704–1710 odohrali potýčky medzi labancami a kurucmi Rákociho vojska. V dejinách obce sa spomínajú aj boje počas 2. svetovej vojny v súvislosti s operáciou Südwind dňa 17. februára 1945.

Pomenovania obce: Fyur (1268), Fyr alia denominatione Fyrmonya (1397), Für (1773), Fyr (1927), Rúbaň (1948).

Medzi významné osobnosti obce patrí *František Lévrady*, ktorý v rokoch 1885–1916 pôsobil v obci ako katolícky kňaz a *Štefan Petič*, bráter Spoločnosti Ježišovej, maliar – amatér, ktorý žil v charitatívnom dome obce od roku 1960 do svojej smrti, do roku 1972.

Dom ľudového bývania je v súkromnom vlastníctve Zoltána Tamaška. Expozícia návštevníkom ponúka pohľad do dávneho sveta našich predkov. Medzi exponátmi nachádzame pracovné náradia, oblečenie, posteľnú bielizeň, predmety používané pri chove koní, staré lampy, truhlice, kuchynský riad, atď.

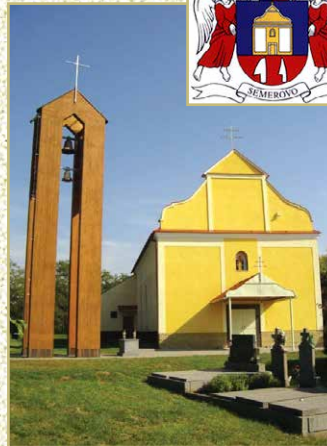
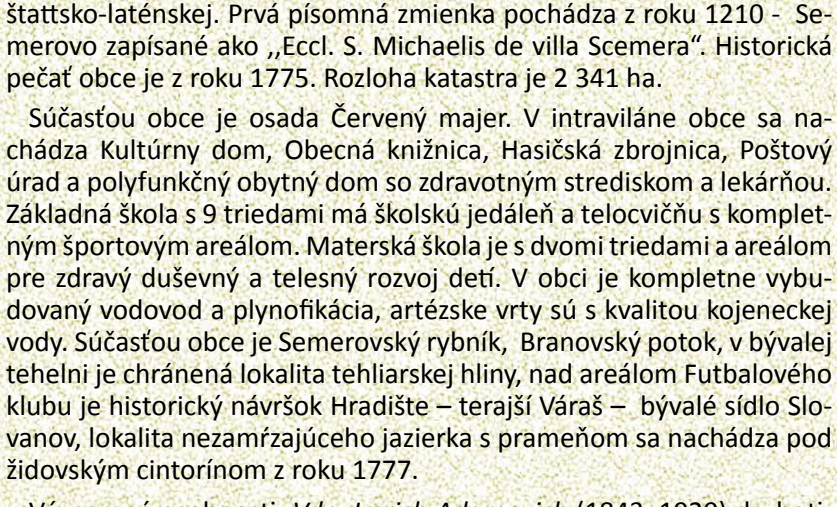
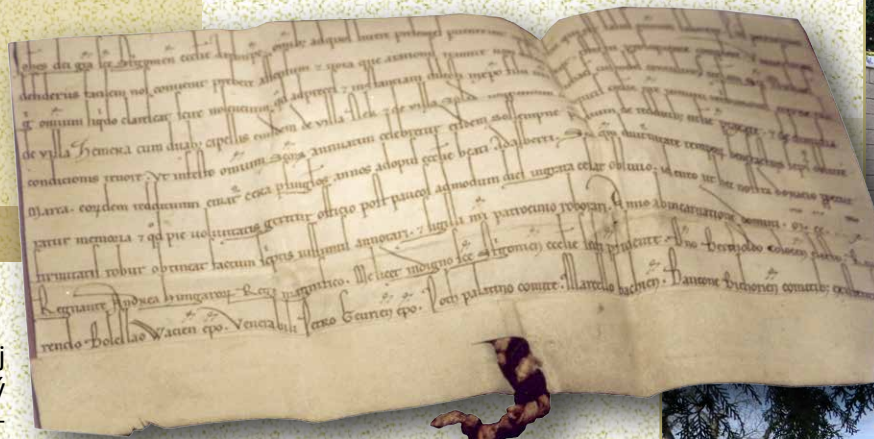
SEMEROVO

www.semerovo.eu

Semerovo leží v Podunajskej nížine na západnom okraji Pohronskej pahorkatiny v nadmorskej výške 140 – 225 m. Najstarší archeologický nález na území obce je zo 7. až 4. storočia pred Kristom, z doby hallštatsko-laténskej. Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1210 - Semerovo zapísané ako „Eccl. S. Michaelis de villa Scemera“. Historická pečať obce je z roku 1775. Rozloha katastra je 2 341 ha.

Súčasťou obce je osada Červený majer. V intraviláne obce sa nachádza Kultúrny dom, Obecná knižnica, Hasičská zbrojnica, Poštový úrad a polyfunkčný obytný dom so zdravotným strediskom a lekárnou. Základná škola s 9 triedami má školskú jedáleň a telocvičňu s kompletným športovým areálom. Materská škola je s dvomi triedami a areálom pre zdravý duševný a telesný rozvoj detí. V obci je kompletne vybudovaný vodovod a plynofikácia, artézske vrty sú s kvalitou kojeneckej vody. Súčasťou obce je Semerovský rybník, Branovský potok, v bývalej tehelni je chránená lokalita tehliarskej hlíny, nad areálom Futbalového klubu je historický návršok Hradište – terajší Váraš – bývalé sídlo Slovanov, lokalita nezamrzajúceho jazierka s prameňom sa nachádza pod židovským cintorínom z roku 1777.

Významné osobnosti: Vdp. Imrich Adamovich (1843–1920) druhotníar, archeológ a historik; Vdp. Anton Kršák (1769–1828), člen Slovenského učeného tovaríštvu; Vdp. Štefan Chovanec (1840–1878), zakladateľ Matice slovenskej v Martine, katolíckeho gymnázia v Kláštore pod Znievom a člen výboru spolku sv. Vojtecha v Trnave; Vdp. Ján Zaklukál (1807–1871), zakladateľ elementárnej školy a Spolku vlastníkov pôdy v Semerove.

STREKOV

www.strekov.sk

Chotár obce bol obývaný už od praveku, čo dokazujú tu nájdené archeologické nálezy. Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1075, keď sa spomína v zakladajúcej listine hronskobeňadického opátstva. Názov obce sa stáročia objavuje v kronikách ako „Szentamáskürt“ a „Érsekkürt“. V časoch tureckej okupácie je v súpisoch označená ako opustená usadlosť. Neskôr bola znovu osídlená, ale v 18. storočí obec pustošilo zemetrasenie a dva požiare. Zemepánom obce bolo ostrihomské arcibiskupstvo. Obec sa stala známou odborníkmi z radu obyvateľov v telegrafickej profesii, prvú telegrafickú sieť v Karpatskej kotline postavili Strekovčania. Symboly toho nachádzame aj vo veľkom erbe obce. Po Trianone je úradný názov obce Kerť a od roku 1948 Strekov.

Územie obce meria 4105 ha. Podľa posledného sčítania obyvateľstva v roku 2012 tu žije 2086 obyvateľov, podľa národnostného zloženia je 89% maďarskej národnosti, podľa vierovyznania 95% obyvateľov vyznáva rímsko-katolícku vieru. Chotár obce s úrodnými vinohradmi patrí medzi najlepšie vinárske oblasti na Slovensku.

Osobnosťou obce bol farár *István Majer*, ktorý zanechal prvé miestopisné a etnografické písomné zdroje s identifikáciou tunajšieho obyčajného dedinského ľudu. Jeho meno nesie aj miestny skautský oddiel. Významným jazykovedcom bol *Danczi József Villebald OSB*, ktorého meno má v názve aj obecna knižnica.

SVODÍN

www.svodin.sk

Európskym diplomom titulovaná obec Svodín sa nachádza v malebnom zákutí južného Slovenska, na západ od dolného toku rieky Hron a na sever od Dunaja. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1156 v podobe „Scheuden“. Po roku 1242, po odchode Tatárov z obce, sa na základe národnostného osídlenia obce rozdelila na dve časti: Nemecký a Maďarský Svodín. Na prelome 19. a 20. storočia bola opäť zjednotená. V roku 1971 sa na území obce vykonávali archeologické výskumy, ktoré dokázali, že územie obce bolo osídlené už od začiatku doby kamennej. Boli tu objavené tiež stopy osídlenia zo 4. tisícročia pred n. l., o čom svedčia pozoruhodné antropomorfné artefakty, a to vázovité nádoby, ktoré sú zaujímavé svojím keramickým tvarom a myšlienkou stožňenia ženy.

Návštevníci obce sa v Dome ľudových tradícií môžu oboznámiť s tradíciami a zvykmi svodínskeho ľudu a nahliadnuť tak do kultúrneho, ako aj do každodenného života obyvateľov obce zo začiatku XX. storočia. Oblasť Svodína je v celoslovenskom meradle zaradená medzi najvýznamnejšie vinohradnícke oblasti.

V priestoroch archeologického múzea vo Svodíne sa nachádzajú dve expozície, ktoré prostredníctvom unikátnych archeologických artefaktov prezentujú bohatú históriu obce od mladšej doby kamennej až po obdobie protitureckých bojov (4800 pred Kr. – 17. stor. po Kr.), ktoré zaradili túto lokalitu do kategórie „nálezišká svetového významu“.

ŠARKAN

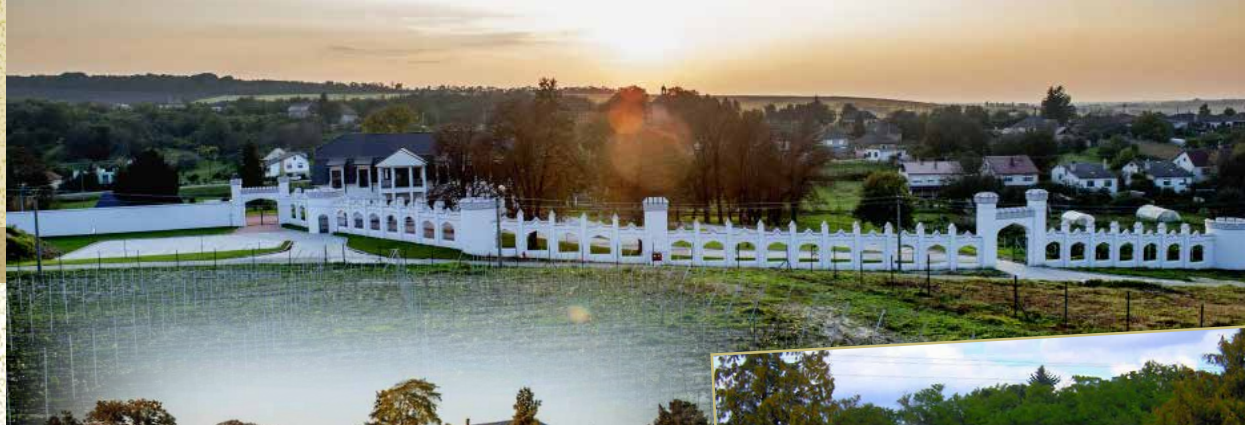
www.obecsarkan.sk

Šarkan leží v juhovýchodnej časti Pohronskej pahorkatiny 17,5 km severozápadne od Štúrova. Severnú časť chotára tvoria močaristé nivy potoka Paríž. Obec vznikla spojením obcí Šarkan a Diva v roku 1976. Súčasná rozloha obce je 1364 ha.

Prvá písomná zmienka o obci Šarkan pod menom „Sarkan“ je z roku 1247, keď ju kráľ Belo IV. daroval komesovi Bečendovi (pochádzal zo šišovsko-hradnianskej vetvy Hont-Pázmányovcov), v ktorej žili dvorní sokoliari a vinári. Do 16. stor. patrila Šarkániovcom a ďalším zemianskym rodinám. V 18. stor. tu mali podiely Gyulayovci, Kollerovci, Bertókovci, Baldacciovci a v 20. stor. Boronkayovci.

Prvá zmienka o obci Diva pod menom Gva je z roku 1247. Patrila viacerým zemianskym rodinám Zovardovcom, Pogányovcom, Gyivayovcom a iným. V období tureckej poroby v roku 1570 neobývanú zem obrábali ľudia z Nemeckého Svodína a od roku 1664 ľudia zo Šarkanu. Od roku 1720 k obci patrila aj osada Ľubá. V roku 1787 bola vo vlastníctve Majthényovcov, potom Baldacciovcov, Pálffyovcov a iných. Koncom 19. storočia na pozemkoch obce hospodáril M. Hartmann.

V roku 1858 si obe obce spoločne postavili školu. V rokoch 1938–1945 boli obe súčasťou Maďarska. Spod nemeckej poroby sa obce oslobodili 26. marca 1945. V roku 1949 bolo v Šarkane založené prvé JRD so 130 členmi, v Dive v roku 1954 so 45 členmi. V roku 1966 boli družstvá obcí Šarkan, Diva, Belá a Libád zlúčené v spoločné JRD, ktoré dodnes poskytuje mnohým rodinám živobytie.

Kultúrne pamiatky

Rímskokatolícky *Kostol Narodenia Panny Márie* z roku 1745 v **Bešeňove** bol prestavaný v roku 1809. V rokoch 2000–2003 bola prevedená úplná rekonštrukcia kostola. V kostolnej záhrade stojí *pomník padlých vojakov* v 1. a 2. svetovej vojne a *pomník na pamiatku vysídlených*.

Románsky kostol v obci **Rúbaň** stál pravdepodobne už na konci 13. storočia. So stavbou nového rímskokatolíckeho *Kostola Sv. Imricha* na pôvodných základoch sa začalo v roku 1908. Interiér kostola zdobia nádherné maľby, ako je napríklad Zázračné rozmnoženia chleba, závesný barokový obraz Modliaceho sa sv. Imricha z 18. storočia, bočný oltár Ježišovo srdca, krstiteľnica z červeného mramoru.

Na pieskovej skale v **Branove** sa týči barokový *Kostol sv. Anny*, ktorý bol postavený v roku 1739. V blízkosti kostola sa nachádza *kaplnka Lurdskej Panny Márie* a *pamätník padlých* v I. a II. svetovej vojne.

V **Brutoch** pôvodný rímskokatolícky *Kostol Povýšenia sv. Kríža* bol postavený v roku 1793 Józsefom Battyányim. Počas II. svetovej vojny bol úplne zničený. Za pomoci miestnych veriacich bol nový kostol postavený v rokoch 1957–1960. Prvá svätá omša sa v obnovenom kostole konala 17. septembra 1960. V kostolnej záhrade sa nachádza *kalvária* s 15 kaplnkami zastavení Krížovej cesty a súsošie Najsvätejšej Trojice z umelého kameňa. V katastri obce stojí *9 prícestných krížov*, *socha sv. Jána Nepomuckého*, *sv. Vendelína* a *sv. Jána*.

Obec **Dubník** sa spomína ako obec kaštieľov a kúrií. Najvýznamnejší je obnovený *kaštieľ Csúzyovcov*. Okolo roku 1680 po skončení tureckých vojen Pavol Csúzy začal so stavbou neskororenesančného kaštieľa. Po II. svetovej vojne začal kaštieľ chátrať. V roku 1998 schátralú budovu kúpila Tlačiareň a vydavateľstvo s.r.o. Komárno a za hospodárskeho dozoru Štefana Meszlényiho a stavebného vedenia Dr. Ing. Árpáda Szénássyho sa začalo s rekonštrukciou budovy. Od roku 2002 je kaštieľ zapísaný v zozname kultúrnych pamiatok. V jednotlivých častiach kaštieľa bola zriadená výstava keramických sóch významných osobností.

Rímskokatolícky farský *Kostol Nanebovzatia Panny Márie* v **Semerove** pochádza z roku 1712. Najväčšou pamiatkou obce je *Rímska tabuľa* cisára Marca Aurélie Severa Alexandra Zbožného z roku 229 po Kr. zamurovaná v stene kostola. V obci sú *sochy sv. Jána Nepomuckého* a *sv. Floriána* z rokov 1836–1868, *sv. Panny Márie* patrónky obce z roku 2005, *stará zvonica* s tromi zvonmi z rokov 1838 – 1840, *pamätník padlých hrdinov* v I. a II. svetovej vojne.

Významnou kultúrnou pamiatkou obce **Nová Vieska** je *kalvínsky kostol*. Prestavba kostola sa uskutočnila v roku 1783.

Najväčšou dominantou Dvorov nad Žitavou je kalvária, ktorej zvonica sa nachádza aj v erbe obce. Kalvária je historicky významným miestom vďaka koncilu, ktorý sa tu konal v období panovania Karola Róberta roku 1309. Vtedy sa tu ustanovilo večerné zvonenie vyzývajúce veriacich na modlitbu Anjel Pána, ktoré sa dodržiava dodnes. Stavbu kalvárie na vršku sv. Martina inicioval v roku 1855 farár Adolf Majthényi, ktorí si získal dobrovoľníkov z radov veriacich z obce a jej okolia. Kalváriu slávnostne vysvätili za účasti 30 000 – 40 000 veriacich 16. septembra 1860. V súčasnosti je národnou kultúrnou pamiatkou, podobne ako rímskokatolícky Kostol sv. Vojtecha v centre obce. Stavba pochádza z 2. polovice 18. storočia.

Dominantou obce Svodín je Kostol Nanebovzatia Panny Márie, ktorý leží na pomyselných hranici Nemeckého a Maďarského Svodína. Kostol bol postavený v barokovom štýle. Z okolitých kostolov vyniká nielen svojimi rozmermi, ale i interiérovou dekoráciou, množstvom sôch a bočných oltárov.

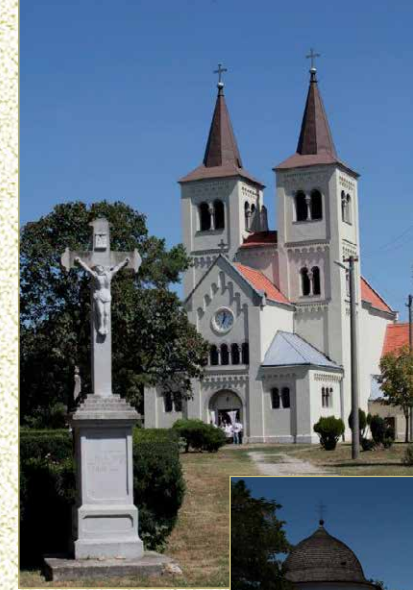

Rímskokatolícky Kostol Najsvätejšej Trojice v Pribeťe bol postavený v roku 1733 v barokovom, neskôr v klasicistickom štýle. V záhrade kostola sa nachádza rokokovo-klasicistický *Mariánsky stĺp* z roku 1788 a pomník padlých obetí I. svetovej vojny. Zaujímavou pamiatkou je komplex *kalvárie* južne za obcou. Na tomto mieste stála pustovňa. V roku 1762 bola pri pustovni postavená *kaplnka* zasvätená Panne Márii.

Na miestnom cintoríne v **Jasovej** stojí rímskokatolícka *kaplnka sv. Michala archanjela*. Bol to pôvodne románsky kostolík sv. Vavrinca postavený na začiatku 13. storočia. Dnes na základoch tejto kaplnky je novopostavená kaplnka s murovanou klasicistickou zvonnicou. Rímskokatolícky *kostol* bol postavený v roku 1938 a je zasvätený sv. Vavřincovi.

Farský *Kostol Všetkých svätých* v **Strekově** pôvodne jednolodový, v roku 1932 bol prebudovaný na trojlodový. V obci sú *prícestné kríže*, *sochy patrónov*, pamiatok a dve *kalvárie*. Jedna sa nachádza pri cintoríne a druhá mimo obývanej časti v pútnickom mieste Cigléd, kde krížna cesta spája dve kaplnky. V strede obce pri kostole stojí *miléniová zvonica* a *pamätník s turulom*, s menami padlých hrdinov vo vojnách.

Pamiatkami obce **Biňa** sú rímskokatolícky románsky *Kostol Panny Márie* z pred roka 1217 s viditeľnými zvyškami obvodových múrov priľahlého kláštora a kaplnka – tzv. *Rotunda Dvanástich apoštolov* z 12.-13. storočia. Obec je obklopená starodávnymi prstencovými valmi v polkruhu až po Hron v dvoch vrstvách. Je tu aj zrúcanina kláštora z XII. storočia, ktorý bol zničený Turkami.

Kultúrne pamiatky

Šarkan je síce malou obcou, ale obohacujú ju jedinečné kultúrne pamiatky. Nachádzajú sa tu pozostatky *kaštiela s unikátnym múrom* z 19. storočia, ktorý je jediný svojho druhu v Európe. Kaštieľ postavený v roku 1827 rodinou Kollerovcov bol kompletne zrekonštruovaný a v súčasnosti funguje ako hotel. Rímskokatolícky *Kostol Narodenia Panny Márie* je z roku 1810. Na cintoríne sa nachádza neskorobaroková *socha Piety* s krížom z 2. polovice 18. storočia, ktorá je evidovaná ako nehnuteľná kultúrna pamiatka.

Kultúrne pamiatky

Príroda

Súbežne s hlavnou cestou obce **Bešeňovo** tečie rieka Žitava. V blízkosti rieky sa nachádza štrkovisko, ktoré ponúka príjemné trávenie voľného času.

Na okraji obce **Dvory nad Žitavou** sa nachádzajú štrkoviská, niektoré z nich sú v súkromnom vlastníctve. Obyvateľmi obce i návštevníkmi z okolia sú vyhľadávanými rybárskymi revírmi. Na štrkovisku č. 1 sa okrem rybárskych pretekov každoročne konajú i medzinárodné duatlonové či triatlonové preteky.

Okolie **Branova** je čiastočne zalesnené. Prevládajú agáty, jasene, borovice, čiastočne duby a buky. Cez obec preteká malý potok miestneho významu. V severnej časti obce je vybudovaná 19 ha vodná nádrž. Voda z nádrže sa využíva na zavlažovanie polí v blízkom okolí.

Na území obce **Dubník** sa nachádzajú dva rybníky, pričom jeden je chovný a na druhom – novšom rybníku sa usporadúvajú súťaže v športovom rybárstve.

V severnej časti chotára **Gbeliec** sa vďaka močaristému terénu Parížskeho kanála pestuje trstina. Eldorado vtáctva, vzácne rastliny a tu sa nachádzajúca flóra a fauna v prostredí trstiny, dáva mimoriadny význam obci. Južná oblasť a čiastočne aj západná je typická pre bohaté listnaté lesné porasty. Málokterá obec v Európe má vo svojom katastrálnom území tak krásnu a rozmanitú močiarňu lokalitu ako Gbelce. Takou je Národná prírodná rezervácia Parížske močiare s výhľadkovou vežou, ojedinelou faunou a flórou. Zapísaná je v kultúrnom dedičstve UNESCO. Rozprestiera sa na území 184,05 ha. Lokalita je predmetom ornitologického výskumu.

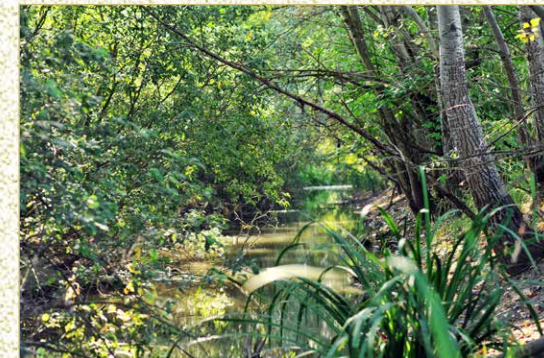
Hodnotným prírodným územím obce **Pribeta** je chránený areál pri kaplnke pred intravilánom obce. Rastú tu chránené duby letné, ale aj jesienka obyčajná, hlaváčik jarný a iné chránené rastliny. Obec sa rozprestiera na juhozápadnom výbežku Pohronskej pahorkatiny. Najvyššími bodmi sú vrch Gurgyal (188m), Elóhegy (156m), Kaplnka (168m). Na úpätí kopcov sa vytvorili odvodňovacie kanály, údolia. Takéto bolo aj údolie zvané Menyecske völgy (príbeh porozprávaj Lajos Pándy), územie ktorého bolo kedysi zarastené rastlinstvom obľubujúcim piesočnatú pôdu. Poľnohospodárske družstvo v 70-tych rokoch úplne narušilo prirodzenú štruktúru krajiny a na úbočí založilo terasovitý vinohrad, pri vchode do údolia vytvorili vodnú nádrž za účelom polievania.

Na hranici chotára obce **Rúbaň** so Strekovom sa pri rybníku zachoval vrbový háj. V intraviláne obce sa nachádza prírodný krajinný park v pôvodnej veľkosti 5,77 ha, súčasťou ktorého je kaštieľ. Celý areál je v súkromnom vlastníctve.

Najväčším chráneným územím v chotári obce **Nová Vieska** sú Parížske močiare, ktoré zaberajú 184 ha. Od roku 1990 patria medzi chránené močiare na základe Ramsarskej dohody. Žije tu vyše 100 druhov vtáctva, prevažne vodného. Z cicavcov sú rozšírené hlavne vydry a hraboše, z obojživelníkov číky, užovky a viac druhov žiab. Druhou chránenou oblasťou je Alúvium potoka Paríž, ktoré je spoločné s obcou Strekov. Oblasť je dlhá 3200 m a široká cca 250 m. Treťou významnou oblasťou je Drieňová hora, ktorá má rozlohu 9 ha, nachádza sa nad vinicami obce. Je chránenou oblasťou od roku 1964, možno tu nájsť veľmi vzácne xeroténne rastlinstvo a živočíchy. Pieskovňa v katastri obce tvorí významnú paleontologickú lokalitu, ktorá je známa predovšetkým bohatými nálezmi fosilnej fauny stavovcov, fosilných zvyškov cicavcov.

Chotárom **Strekova** sa tiahne časť prírodnej rezervácie Parížske močiare, ktorá je chráneným územím európskeho významu. Močaristé a trstinou zarastené územie je domovom najmä vzácných spevavých vtákov, ale nachádzajú sa tu i rôzne druhy chrobákov, rýb, obojživelníkov a široká škála cicavcov.

Kultúrno-spoločenské aktivity

BEŠEŇOV

Miestna organizácia Csemadoku v Bešeňove sa od svojho založenia v roku 1949 aktívne zapája do kultúrno-spoločenského života obce. V rámci organizácie pôsobí divadelný súbor, citarová skupina, ženská spevácka skupina „Tallós“, tanečná skupina mažoretiek, spevácka skupina dôchodkýň „Szépkorúak“ a citarová skupina mládeže. Od roku 2014 v obci pôsobí organizácia skautov, v ktorej svoju aktivitu vyvíjajú žiaci miestnej školy spolu s rodičmi, organizujú spoločné programy, výlety a hravé popoludnia.

BÍŇA

Obecné dni sa v Bíni každoročne konajú počas druhého augustového víkend. Príchod leta v obci slávia Dňom detí, uctievajú si však aj jubilantov a starších spoluobčanov. Pravidelne, dvakrát do roka, sa na pútnickom mieste Svätá studnička koná omša.

BRUTY

V obci Bruty organizuje Klub novej ženy prednášky, kultúrne programy. TJ Bruty založený v roku 1954 prináša obyvateľom chvíle napätia, zároveň pohody. Csemadok, ktorý uchovával zvyky a tradície v obci, je v súčasnosti nečinný. Podujatia organizované každoročne: Stretnutie dôchodcov, Deň detí, Obecné dni, Mikuláš. Do spoločenského života obce sa zapája aj Poľovnícky zväz Prameň. Na rozvoj vidieckeho turizmu slúžia obnovené ľudové domy, ktoré pre návštevníkov zabezpečujú príjemný pobyt v pohodlnom a tichom prostredí.

GBELCE

Začiatkom roka sa v Gbelciach koná podujatie na pamiatku revolúcie a národnooslobodzovacích bojov v roku 1848 s názvom Jarné ťaženie. Motokrosovú pretekajú sú organizované v spolupráci s Vorex teamom. Obec je súčasťou regiónu s najvyšším počtom slnečných dní v roku a leží vo vinohradníckej oblasti s najkvalitnejšími odrodami viniča. Každoročne sa tu koná Súťaž vín, ktorého organizátorom je Združenie gbelčanských vinohradníkov a vinárov. Obecné dni sa konajú posledný júlový víkend.

BRANOVO

Z podujatí obce Branovo sú najvýznamnejšie obecné dni a už tradičná obecná zabíjačka. Pri príležitosti Dňa detí sa na Gazdovskom dvore koná deň otvorených dverí. Program je obohatený predajom kvalitných výrobkov z ovčieho a kravského mlieka i mäsových výrobkov.

SVODÍN

V obci Svodín je každoročne organizovaný festival „Dni Pála Patóa“, na ktorý svojim programom prispievajú aj partnerské mestá - Tata (HU), Pińczów (PL), Bystřice (CZ).

DUBNÍK

V Dubníku pôsobí spevácky zbor „Nefelejcs“ založený 19. januára 2002. Zakladajúcimi členmi boli dievčatá a ženy z obce Dubník. Spevácky zbor pravidelne vystupuje v Salke, Strekove, Rúbani, ako aj na festivale amatérskych ľudových súborov v Hurbanove a v Maďarsku. V roku 2002 bol v obci Dubník založený klub dôchodcov. Počas roka sú veľmi aktívni pri organizovaní rôznych súťaží, spoločenských a kultúrnych podujatí. Piesňami a úsmevnými scénkami sa radi prezentujú v obci aj na okolí.

JASOVÁ

Hodové slávnosti sa v Jasovej konajú v auguste. Obec si každoročne v máji pripomína Deň matiek, v októbri zas vyjadruje úctu k starším. Dlhoročnú tradíciu majú aj Obecné oslavy Mikuláša.

NOVÁ VIESKA

V Novej Vieske sa pravidelne organizujú letné tábory ľudových remesiel, streľby na asfaltové holuby, súťaže v rybolove, športové podujatia, majáles, deň detí, obaračkové slávnosti, ochutnávka vín, festivaly. V obci pôsobí folklórna tanečná skupina „Ösztövér“ a „Rozmaring“, amatérska divadelná skupina „Napsugár“ a spevácky zbor.

PRIBETA

V obci Pribeta od roku 1949 pôsobí miestna organizácia Csemadok-u, pri ktorej bol založený miešaný spevácky zbor „Arvalányhaj“ a detský folklórny tanečný súbor „Naprarforgó“. Pri kultúrnom dome pôsobí mažoretková skupina Margaret a detašované pracovisko Základnej umeleckej školy v Hurbánove (hra na hudobné nástroje, výtvarné umenie). Lukostrelecký oddiel „Szürke Farkas“ svojimi aktivitami a vystúpeniami v dobových krojoch predstavuje verejnosti stredoveké maďarské lukostrelecké tradície. Každoročne sú zorganizované Dni obce, Medzinárodné stretnutie mažoretiek a hasičská súťaž.

STREKOV

V Strekove sa každoročne na jar v priestoroch Obecného domu organizuje podujatie pod názvom Kötésfesztivál, ktoré je zamerané na zachovanie tradičných pôstnych jedál našich predkov. V obci pôsobí miešaný zbor „Bokréta“ a gitarová skupina „Hanga“. Najvýznamnejšie podujatie v obci pod názvom Strekovský vínný festival sa koná každoročne v mesiaci júl na viničnom kopci. Počas dvoch dní sa návštevníkom festivalu okrem ochutnávky rôznych druhov vín ponúka aj pestrý kultúrny program. Podujatie navštevuje niekoľko tisíc záujemcov i zo širokého okolia.

SEMEROVO

V Semerove sa každoročne organizujú detské maškarné plesy, fašiangové slávnosti, stávanie mája, deň detí, spolu sa hrajme, súťaž vo varení gulášu, tradičné hodové slávnosti, plážové turnaje, divadelné premiéry v rámci noci divadiel, prijatie najmladších a najstarších občanov, strieborných a zlatých manželských párov, vianočná akadémia a spoločné víťanie nového roka. Spoločenské organizácie: Obecný dobrovoľný hasičský zbor, Futbalový klub, Matica slovenská so súborom „Semerovčan“, divadelný ochotnícky súbor „Úsmev“, spevokol „LAETITIA“, detský a mládežnícky folklórny súbor „Radost“, Zväz invalidov, Poľovnícka spoločnosť, Včelársky zväz, Združenie človek-človeku, Rodičovské združenia pri ZŠ a MŠ.

ŠARKAN

V Šarkane sa každoročne v auguste organizujú Obecné dni. Najmenší si prídu na svoje počas Dňa detí a Mikulášskych osláv. Vedenie obce však myslí i na starších spoluobčanov, na jeseň pravidelne organizuje posedie s dôchodcami. Vo fašiangovom a letnom období sa tu konajú rôzne plesy.

Kultúrno-spoločenské aktivity

Kultúrno-spoločenské aktivity

RÚBAŇ

Tradičná slávnosť Deň obce v Rúbani sa koná v prvý júlový víkend, kde sa zaspomína na vznik obce, na tradície predkov. Tento deň je ukážkou šikovnosti a zručnosti občanov, bohatý na športové a kultúrne aktivity. V obci pôsobí ženský zbor „Nosztalgia“ a folklórny súbor „Fürjecs-kék“.

DVORY NAD ŽITAVOU

O uchovanie kultúrneho dedičstva v obci Dvory nad Žitavou sa snaží mužský zbor „Dalárda“ a ženský spevácky zbor „Asszonykórus“. Ich cieľom je zber a uchovávanie maďarských ľudových piesní pre nastávajúce generácie. V miestnych základných školách so slovenským a maďarským vyučovacím jazykom pôsobia folklórne súbory i ďalšie tanečné krúžky.

Archeologické, historické, národopisné a umelecké artefakty sú zhromaždené a uchovávané v obecnom múzeu, ktoré bolo zriadené v roku 2009 v dome bývalých učiteľov Szecsányiovcov. Staré úžitkové predmety venovali pre potreby obecného domu obyvatelia Dvorov a príľahlých obcí. Medzi exponáty so zaujímavou minulosťou patria napríklad kožené palčičky, ktoré počas druhej svetovej vojny ochraňovali vojaka pred zimou, prepúšťací list vojnového zajatca z roku 1946, tulipánové truhlice z druhej polovice 19. storočia, zástava Čitateľského spolku vo Dvoroch z roku 1928 či temer 100-ročný koberec. Historické predmety poskytujú výpoveď o tom, ako sa voľakedy žilo vo Dvoroch nad Žitavou a v okolitých obciach.

MIKROREGIÓN DVORY A OKOLIE

Vydané pre Dvory a okolie - združenie obcí:

Bešeňov, Biňa, Branovo, Bruty, Dubník, Dvory nad Žitavou, Gbelce, Jasová, Nová Vieska, Pribeta, Rúbaň, Semerovo, Strekov, Svodín, Šarkan.

Text a fotografie:

Z archívov obcí Bešeňov, Biňa, Branovo, Bruty, Dubník, Dvory nad Žitavou, Gbelce, Jasová, Nová Vieska, Pribeta, Rúbaň, Semerovo, Strekov, Svodín, Šarkan a dobrovoľníkov. Použité so súhlasom autorov.

Podakovanie:

Dvory a okolie - združenie obcí ďakuje za ochotnú spoluprácu starostom obcí Bešeňov, Biňa, Branovo, Bruty, Dubník, Dvory nad Žitavou, Gbelce, Jasová, Nová Vieska, Pribeta, Rúbaň, Semerovo, Strekov, Svodín, Šarkan, a každému, kto sa spolupodieľal na vzniku tejto publikácie.

Tento projekt bol podporený z Programu obnovy dediny.

MIKROREGIÓN DVORY A OKOLIE

Prvé vydanie

Grafické práce a príprava do tlače:

pre Arnold Kováč - PrintAli, Dvory nad Žitavou vyrobili
Agnesa Poláková, Ladislav Szabó, ÁSZ STUDIO s.r.o., Kolárovo

Tlač: Arnold Kováč - PrintAli, Dvory nad Žitavou

Náklad: 3000 ks

Všetky práva vyhradené

©Dvory a okolie - združenie obcí

Vydané v roku 2015.

NEPREDAJNÉ

ISBN 978-80-97100-0-0
EAN978809710000